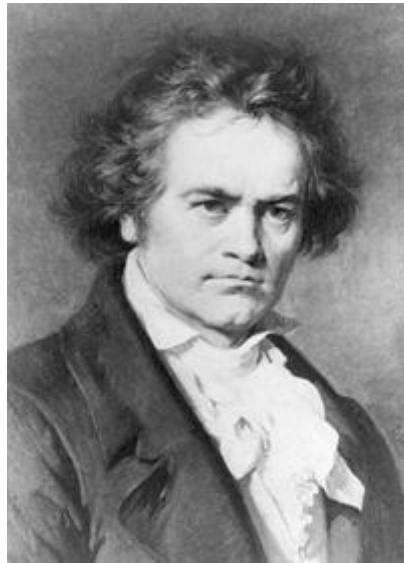

Ludwig van Beethoven (1770.-1827.)

Ljubav prema majci i očeva okrutnost

Njemački je skladatelj, rođen u Bonnu 1770. godine. Njegov naziv „van“ po mišljenju životopisaca, najvjerojatnije nije oznaka pripadnosti plemstvu, jer su mu preci bili seljaci i zanatlije. Djed Flamanac bio je glazbenik, odakle se preselio u Bonn za dvorskog glazbenika. Mali je Ludwig jako volio djeda i rado se sjećao, kako mu je pjevao i pričao dječje pripovijetke. Sa sobom je iz rodne kuće u Beč, jedino ponio njegovu sliku. Već u četvrtoj godini dječak je počeo s učenjem glazbe na klaviru, orguljama i violini, a s dvanaest zamjenjuje svoga učitelja u sviranju orgulja, a kasnije i na čembalu u dvorskom orkestru, gdje se uz kućne priredbama upoznao sa značajnim glazbenim djelima drugih skladatelja. Na njega je utjecao učitelj glazbe Christian Gottlob Neefe, dirigent bonnskog kazališta. Temeljito se upoznao s glazbom J. S. Bacha (1685.-1750.) i njegovih sinova, kao i s najnovijim strujanjima u glazbi onoga vremena i djelima suvremene njemačke književnosti. Iz toga doba Beethoven je gajio prijateljstvo s obitelji dvorskog savjetnika von Breuninga, koja mu je postala drugim domom.

Neobično je volio majku, koja ga je štitila od očeve strogosti. Djetinjtu ljubav pokazivao bi joj i prigodom proslava njezinih rođendana. Sa svojim bi prijateljima donio zelenila u kuću, okitio djedovu sliku, isprepleo iznad naslonjača krov od zelenila i cvijeća, te u kutu sobe smjestio notne stalke. Za proslavu su vježbali dječaci, Ludwigovi prijatelji, čitave tjedne svoj glazbeni program. Kompozicije za tu zgodu obično je Ludwig sâm napisao. Nažalost, nije bilo mnogo tih majčinih rođendana. Umire kad je skladatelju bilo sedamnaest godina. Dobivši od boonskog kneza dopust 1787. odlazi u svjetsko glazbeno središte Beč, nastaviti studij kod W. A. Mozarta (1756.-1791.). Vjerojatno se osjećao pomalo neugodno jer je bio nespretn, zdepast i neuljudan. Crna mu je kosa uvijek bila raščupana, a lice smrknuto. Mozart je bio otmjen svjetski čovjek. Sumnjičavo je primio mladog Beethovena, ali kad je zasvirao glasovir, njegov je talent postao očit. Tom je prigodom napisao: „Pazite na ovoga momka. Jednoga će dana prisiliti svijet, da govori o njemu.“

Međutim majčina bolest, prisilila ga je na skori povratak. Nakon njene smrti, pogoršale su se prilike u obiteljskoj kući. Otac se odao piću, dok je Beethoven morao štititi braću od njegova maltretiranja. Otac se kući vraćao kasno na večer. Ludwiga bi izvukao iz kreveta i batinama «utjeravao» note u pospanu glavu. Prisiljavao ga da svirkom violine, zabavlja njegovu pijanu družinu. Unatoč grubostima, zbog kojih bi netko manje talentiran zamrzio glazbu u Beethovena se naprotiv razvio osjećaj za umjetnost.

Iako je na Filozofskom bonnskom sveučilištu, ostao tek jedan semestar, bilo je dovoljno da se upozna s filozofskim pitanjima i steče interes za socijalna zbivanja. S druge strane Rajne, svijet je potresao početak Francuske revolucije. Godine 1792. drugi put je u Beču sa željom, produbljivanja svoga glazbenoga znanja. Ovaj put kod Josepha Haydna (1732.-1809.), a počeo je raditi i kod kompozitora Johanna Schenka. Nije ni slutio da će u Beču ostati do konca života, gdje se očitovala njegova osobnost prirodnosti, slobode i samostalnosti. To je pokazivao i u odnosu prema bečkim plemićima, na koje je bio upućen.

„...Beethoven je samo jedan!“

Dok su umjetnici ranije, većinom bili pokorne sluge plemstva i gospode, dotle je Beethoven prezirao titule i počasti stečene rođenjem i nasljedstvom. Bio je tvrdoglav kad se radilo o njegovu priznanju i ugledu. Knez Lichnowski ga je 1806. pozvao da ga posjeti u dvorcu Grätz kod Tropave. Da bi zabavio časnike Napoleonove francuske vojske, obeća da će

im svirati Beethoven. Zbog te želje umjetnik je bio ogorčen, a knez mu zaprijeti kućnim zatvorom. Beethoven je navečer napustio dvor pješačeći po kiši, te se iz Tropave žurnom poštom odvezao u Beč. Po takvom vremenu se prehladio i pogoršala se njegova naglušnost. U svojoj sobi ostavio je pismo sljedećeg sadržaja: „Kneže! To, što jeste, postali ste slučajem i rođenjem, dok je moj položaj – moja vlastita zasluga. Knezova je bilo i bit će ih nadalje; Beethoven je samo jedan!“

Beethoven se 1808. susreo s Johannom W. Goetheom (1749.-1832.) u Karlsbadu. Dok, su prolazili ulicama, građani su ih oduševljeno pozdravljali, na što Goethe primijeti: „Dosadno je zaista, biti ovako slavan: svi me pozdravljaju“. Na to Beethoven, britko nadoda: „Ekselencijo ne trebate se zbog toga uznemiravati, jer smatram da mene pozdravljaju.“

Dok su šetali, u susret im je dolazila carica s vojvodama i dvorskom pratnjom. Tada skladatelj reče Goetheu: „Ostanite, mi ćemo se držati ispod ruke, oni nam moraju dati mjesta, a ne mi njima.“ Goetheu je naprotiv, bilo neugodno. Izvukao je ruku ispod Beethovenove i stao u stranu skinuvši šešir, dok je Beethoven skrštenih ruku prošao između njih i malo pomaknuo šešir. Razdijelili su se na obje strane, da bi mu dali mjesta pozdravljajući ga. Čekao je Goethea, koji ih je pustio da prođu mimo, duboko se poklonivši. Reče mu: „Čekao sam vas, jer vas poštujem i cijenim kako zaslužujete, ali ste onima odviše iskazali časti.“

„...ni jednome caru, neću posvećivati svoja djela!“

Svoj odlučan stav Beethoven pokazuje reakcijom, na proglašenje Napoleona Bonaparte (1769.-1821.) carem. Posvećuje mu svoju „Treću simfoniju“ u vrijeme, kada u njemu gleda borca za prava naroda. Međutim, kad se proglasio i sam sebe okrunio carem, Beethoven je u bijesu poderao naslovnu stranicu partiture, uz riječi: „Sad će i on gaziti nogama ljudska prava, za ljubav svojoj taštini i postaviti će se iznad ostalih ljudi, te postati tiranin. Ne! Ne, caru! Ni jednome caru ja neću posvećivati svoja djela!“ Na partituru je napisao novu posvetu: „Simfonija Eroica, napisana da uzveliča uspomenu, na sve heroje.“

U zrelih godinama Beethoven je niska rasta i čvrste građe. Tamna mu je kosa posjedila, ali je uvijek bila gusta i raščupana. Rijetko je vodio računa o svom izgledu. Dok je grabio bečkim ulicama, kosa mu je virila ispod cilindra, ruku sklopljenih na leđima, krivo zakopčanih puceta na kaputu, bio je slika i prilika čudaka. Neprestano je mijenjao

raspoloženje, pa su znanci morali pogađati u kakvom je trenutno raspoloženju. Nikada nisu bili sigurni, hoće li neka slučajna primjedba biti pogrješno protumačena, jer njegova volja nije dopuštala razliku u mišljenju.

Počasni građanin Beča

Beethoven je, za razliku od Mozarta, već za života bio cijenjena i uvažena osoba u Beču. Živio je od bogate pripomoći imućnih mecena, ali je znao povremeno doživjeti i teže časove. U Beču je stekao toliku popularnost, da je primao i poštu, na čijem je omotu bilo označeno samo Beethoven – Beč. Bečko općinsko vijeće, imenovalo ga je počasnim građaninom.

Nije baš poznato da je Beethoven 1801. skladao i balet „Stvaranje Prometeja“, koji je često izvođen. Jednom zgodom došao ga pogledati njegov učitelj Joseph Haydn (1732.-1809.), koji primijeti: „Vaša baletna glazba, mi se jako svidjela.“ Beethoven odmahne i odvrti: „Oh, ali to nije ni izdaleka jedno 'Stvaranje'!“ Haydn se začudi jer svojom hvalom nije išao tako daleko, da uspoređi Beethovenov balet sa svojim od najboljih djela. Učitelj se uvrijedi i hladno odgovori: „Točno je da to nije 'Stvaranje' i smatram, da ćete teško to i dostići.“

Pripovijeda se da je Beethoven talijanskom kompozitoru Gioacchiniu Rossiniju (1792.-1868.) koji je posjetio Beč, dao savjet izjavom da je njegova komična opera „Seviljski brijač“ prvorazredno djelo, ali mu je uskratilo sposobnost stvaranja ozbiljnih tragičnih djela i preporučio da ostane kod komične opere. Kad je razgovor završio, izgledalo je da Rossini plače. Ali nije bio Beethovenov sud ono što ga je ražalostilo, već kaotični izgled stana u kojemu je majstor živio. Nalazio se u visokoj kući neugodnog Kotgasse u blizini bučnih kovačnica, ljevaonica zvona i sličnih obrta što stvara buku, koja gluhog majstora nije smetala.

Beethovenove životne nedaće

Preporukom grofa Waldsteina mladom su se glazbeniku, otvorila vrata pijanističkog muziciranja u domovima plemićkih palača, a prvi put i javno nastupa 1795. godine. Međutim 1796. počeo je primjećivati da mu sluh postaje slabiji. To je jedna od najtežih kriza, u njegovu životu.

Njegovi su se odnosi s ljudima neprestano prekidali. Uvijek je bio u nekoga zaljubljen, najčešće u nedostižnu plemkinju. Možda je Tereza Brunswickova jedina koja ga je doista voljela, osjećajući veličinu njegove umjetnosti. S njom se potajno i zaručio, ali je ipak trajno ostao neženja. Uz nju je nastala i vedra „Četvrta simfonija.“

Godine 1808. od Napoleonova brata, kralja Jerômea dobio je ponudu da u Kassel dođe za dvorskog dirigenta. To bi i učinio da mu bečki plemići, nisu ponudili materijalnu sigurnost da ostane u Austriji. Događaji oko uspona i pada Napoleona I., njegova krunjenja radi čega se u njega razočarao, odrazili su se i na Beethovenovo stvaranje i popularnost. U vrijeme Bečkoga kongresa 1814.godine, skladatelj je na vrhuncu slave. Kretao se među vladarima i velikašima dobivajući poklone, dok su mu kompozicije izvođene na službenim priredbama.

Ta se slika izmijenila nakon 1819., kada se s okolinom zbog gluhoće sporazumijevao pisanjem. Trpio je i zbog obiteljskih neprilika. Njegov nećak Karlo koga je sudskom presudom udaljio od lakomislene majke i stavio pod svoje skrbništvo, pokazao se nedostojnim stričeve brige i pažnje. Pun dugova, pokušao je samoubojstvo, ali je više naškodio Beethovenu nego sebi. Skladateljev čvrsti organizam zbog dugogodišnjeg neurednog života, počinje slabiti i obolijevati. Zadobiva upalu pluća, a potom i vodenu bolest koja ga je sasvim iscrpila. Svoju gluhoću potkraj života, nije smatrao bolešću. Jednom prijatelju reče: „Tko samo sluša glazbu, taj je mora i čuti. Moja glazba se rađa s mišlju i ja je vrlo dobro osjećam.“

Pokušaj samoubojstva

Nakon što je izgubio sluh i više nije mogao čuti, Beethoven je zapao u očaj i htio počiniti samoubojstvo. Napisao je oprostajno pismo poznato pod nazivom „Heiligentadtska oporuka“ od 6. listopada 1802.godine. U njemu obrazlaže svoja često gruba ponašanja i kriva tumačenja okoline, što ga dovodi do očaja, tražeći oprost. „Oh, vi ljudi, koji me držite neprijateljskim, ćudljivim ili mizantropskim (čovjeko-mrziteljem) ili me na taj način tumačite, kakvu mi nepravdu činite! Vi ne znate tajne razloge, što se vama tako pričinja. Moje srce i moja svijest bili su od djetinjstva prožeti, nježnim osjećajem dobrote. Rođen s vatrenim i živahnim temperamentom, morao sam se rano od njega odijeliti i samotno provoditi svoj život. Ako sam se nekada htio uzdići iznad svega toga, o kako sam zatim bio

kruto odbačen natrag uslijed podvostručenog tužnog iskustva s mojim slabim sluhom. Oprostite ako me budete vidjeli kako se povlačim kad bi rado pomiješao među vas. Moja me nesreća dvostruko boli, budući da kod toga moram biti krivo shvaćen. Moram živjeti kao kakav prognanik, ako se približim kojem društvu, da ću se izvrgnuti opasnosti i dati da se opazi moje stanje. Ali kakva li poniženja, ako je netko stajao pored mene i izdaleka čuo kakvu frulu, a ja nisam ništa čuo, ili ako je netko čuo pjevati pastira, a ja nisam čuo ništa. Takvi su me događaji doveli blizu očaja, te je malo nedostajalo, i ja bih sâm dokrajčio svoj život. Samo me je umjetnost zadržala od toga. O ljudi, ako jednom budete ovo čitali, pomislite da ste mi činili nepravdu, a nesretnik se tješio, da će naći nekoga sličnog sebi, koji je unatoč svim zaprekama prirode ipak još učinio sve što je bilo u njegovoj mogućnosti, da bi bio primljen u red časnih umjetnika i ljudi. Ostajte zbogom i nemojte me posve zaboraviti u smrti. Ja sam to od vas zaslužio, jer sam često u svom životu mislio na vas, kako da vas učinim sretnima, budite to!“

Iz pisma prijatelju dr. Wegeleru, doznajemo za tešku bol Beethovenova života: Živim bijedno. Ne idem u društvo već gotovo dvije godine. Ta ne mogu reći ljudima, da sam gluha. Da barem imam koje drugo zvanje, ali uz ovo moje, to je užasno... Kad se tiho govori, ne čujem, a kad se viče, tad mi je nesnosno. Ima trenutaka, kad se osjećam najbjednijim ljudskim stvorom...

„Oče, donijeli ste mi utjehu!“

Beethoven je par dana prije smrti opomenut od žene svoga brata Johanna, da se okrijepi sakramentima umirućih. Još prijepodne primio je posjet svećenika. Njegove posljednje riječi svećeniku, nakon bolesničkog pomazanja bile su: Duhovni oče! Ja vam zahvaljujem! Vi ste mi donijeli utjehu!“ Ove povijesno utvrđene riječi obaraju tvrdnju, što se kasnije pojavila i neprestano ponavljala, da je navodno rekao: „Plješćite prijatelji! Komedija je završena!

Beethovenovi posljednji trenuci bili su iznimno dramatični, kako tvrdi prijatelj Franza Schuberta (1797.-1828.), Hüttenbrenner. Dana 26. ožujka 1827. oko 5.45 bjesnila je oluja. Sobu je iznenada ispunilo svjetlo i potresao grom: Beethovenove su se oči otvorile i na nekoliko trenutaka podigao je desnu šaku, ozbiljna, prijeteća izraza lica. Kad je ruka pala na krevet, sklopio je oči napola... Ni riječi više, nijednog otkucaja srca. Schubert i Hümmel bili

su među 20.000 ljudi, koji su skladatelja ispratili tri dana poslije. Tijelo mu leži pokraj F. Schuberta u Beču.

Glazbeno stvaralaštvo

Pored životnih borbi i nedaća Beethoven se borio i dok je stvarao. U bilježnicama je zapisivao zamisli i skice, koje su tek dotjerivanjem dobivale ljepotu. Djela je za razliku od Mozartove i Schubertove lakoće skladanja, gradio na upornosti kojom je postupno uklanjao nedostatke. U četrdesetpetogodišnjem stvaralaštvu, Beethoven je prošao svoj razvojni put. U prvoj fazi pod utjecajem je Haydna i Mozarta, dok se u drugoj fazi isprepliću heroizam i lirika, a u trećem dijelu samostalno traži svoja nova glazbena rješenja. Beethoven je prvenstveno skladatelj instrumentalnih djela: simfonije, klavirske sonate i gudačkih kvarteta. Komponirao je devet simfonija, izvršivši veliki preokret. U svakom simfonijskom dijelu, gledao je tonsko uobličavanje jedinstvenog umjetničkog doživljaja. Njegove simfonije su poput stupovlja, koje su na čelu novije orkestralne glazbe. I kao orkestrator otišao je dalje od svojih prethodnika, težeći da se pojedinim instrumentima dadne veća samostalnost i tako dobiju veće mogućnosti.

Missa solemnis bila je prigodno djelo, kako bi se uzveličala posveta vojvode Rudolfa, majstorova učenika i prijatelja, za nadbiskupa u Olomoucu. Međutim u toku rada djelo je naraslo do velikih dimenzija, postavši neuporabivo za liturgiju. Pretvorilo se u Beethovenovu ispovijest, kao čovjeka i umjetnika. Prema skladateljevim riječima u toj misi, „namjeravao je izraziti svoje vjersko osjećanje.“ To je učinio ali na osoban način, ostavivši po sudu kritičara daleko iza sebe pokušaje suvremenika, u komponiranju misnog teksta. U ovom djelu duboko je razmišljao o nebu, čovjekovim patnjama, nepravdama i nasiljima, kojima je izložen. U kompozicije Beethoven unosi odraz svojih duševnih raspoloženja, svoga duha i upornost u svladavanju životnih prepreka. Načinom muziciranja izražava vjeru u bolju budućnost, građenu na slobodi, bratstvu i jednakosti.

U ljeto 1803. počeo je pisati Treću simfoniju Eroicu. Trebala je veličati Napoleona Bonaparte, koja je poput njega bila revolucionarna, a njegov glazbeni jezik nerazumljiv da je izazivao otpor kod prvih slušatelja. Razbila je simfonijski kalup i stvorila nove logične i uvjerljive forme. U prosincu 1804. dočuo je da se taj borac za slobodu puka, proglasio carem. Bijesno je zgrabio kopiju simfonije i tako snažno prekrizio prezime Bonaparte, da je perom

probušio rupu u papiru. Zar je i on samo čovjek?, bjesnio je. Sad će gaziti ljudska prava. Postat će tiranin!

Prvi koji je čuo Eroicu, bio je princ Louis Ferdinand, mnogo izvođeni skladatelj, u čijim se djelima, prema Beethovenovim riječima: tu i tamo nalaze lijepe mrvice. Jedna glazbena priredba slijedi za drugom, grofica Thun ne da sebi oduzeti da princa vidi i kod sebe. Neophodno je da bude pozvan i Beethoven, ali kad su pošli k stolu, za sve su visoke plemiće bili smješteni tanjuri s priborom, ali ne i za Beethovena. Grofica mu nije mogla zaboraviti, što ju je jedanput pustio da na koljenima uzalud moli da nešto odsvira ili fantazira na glasoviru, što je činio samo onda, kad je za to osjetio želju a ne zbog vanjske prisile. Mislila je da za stol, za kojim će sjediti princ, skladatelj nije dosta fin. Beethoven je izvan sebe, izreče nekoliko grubosti, uzme šešir i ode. Nekoliko dana kasnije princ daje opet prirediti ručak, na koji je pozvan jedan dio istog društva, među kojima i grofica. Za stolom ona dobiva mjesta s jedne strane princa, a Beethoven s druge. Tako mu je princ ispravio nepravdu, kojega smatra najčovječnijim čovjekom.

Brojne Beethovenove skice za Petu simfoniju pokazuju, da je u tu skladbu uložio puno truda i nadahnuća. Čak i početni jednostavni taktovi, pretrpjeli su nekoliko preobrazbi. Svom učeniku Czernyju rekao je da su početni taktovi Pete simfonije, nadahnuti ritmičkim uzorkom pjeva zebe. Beethovenov odnos prema prirodi u kojoj je tražio inspiraciju, dolazi do izražaja u Šestoj Pastoralnoj simfoniji. O prirodi kaže: Vjerujte, nitko ne može prirodu voljeti više od mene, jer znam oslušivati njeno bilo i razumijem njen govor, njen mir je najljepša pjesma. Sretan sam, kad šećem uz grmlje, kroz šumu ispod krošanja drveća, uz potok ili uz puste hridi. Volim sjaj sunca jednako kao i mjesečevo blijedo svijetlo. Iz šume, iz polja odzvanja sreća, koju željno traže ljudi.

Deveta simfonija Zborska dovršena je 1823., kad je Beethoven već bio potpuno gluh. Svoj vrhunac simfonija doseže u Finalu, odom Radosti Friedricha von Schillera (1759.-1805.) kojom je opjevana radost herojstva s pozivom: Svi će ljudi biti braća. Na praizvedbi se dogodio dirljiv prizor. Iako gluh zahtijevao je da ravna izvedbom, ali nije znao da pravi dirigent sjedi iza njega. Beethoven ga nije mogao vidjeti u davanju takta. Kad je završio posljednji stavak, nije ni bio svjestan da je glazba prestala i nije čuo ovacije kojima je djelo pozdravljeno. Jedna ga je pjevačica uhvatila za ruku i okrenula prema publici, kako bi vidio njezino oduševljenje. Za Beethovena je glazba bila važnija, od svega na svijetu. Dok je

stvarao svoju čuvenu IX. Simfoniju, tri noći nije spavao. Kad ga je na to upozorila sobarica, reče joj: Dobro da ste me podsjetili, morat ću se ionako pobrinuti za neke izmjene, koje samo u snu mogu čuti.

Radije pisati note, nego slova

O tomu kako je stvarao svoja djela Beethoven kaže: „Ja nosim često vrlo dugo, svoje misli u sebi, prije no što sjednem da ih zabilježim. Pamćenje mi je vjeran drug u radu, i siguran sam, da temu, koju sam jednoć učvrstio u pamćenju, neću zaboraviti niti nakon mnogo godina. Ja ne mirujem, već mijenjam, dodajem i izostavljam tako dugo, dok mi zamisao ne poprimi željeni oblik još u samoj glavi. Ja unaprijed čujem tako jasno ono, što želim glazbom izreći, da onda kada konačno sjednem da predam svoje djelo papiru već i ne moram više mnogo razmišljati o njemu. Obično radim usporedo nekoliko kompozicija, a nikad mi se nije dogodilo, da bih bilo što zamijenio ili pobrkao. Kad bi me tko upitao, otkuda mi ideje dolaze, tada bih morao odgovoriti, da mi to samome nije jasno; one dolijeću odnekud, salijeću me u tako snažnom i tako jasnom obliku, da mi se čini, kao da ih mogu dohvatiti rukom. Ideje mojih djela nalaze se u prirodi, u šumi, na šetnjama, u tišini, u jutarnjem svanuću, u raspoloženjima moje duše. One zuje, zvone, zvuče, šume, grme, sve dok se konačno ne pretvore u tonove i u sitne note.“

Kad je bio potpuno gluh, Beethoven je također stvarao, pa su tako nastala mnoga značajna glazbena djela. Jednom zgodom reče: Mnogi misle da se sluša samo ušima. Ja sve tonove čak i vidim. O svom radu nekom zgodom potvrdi: Radije napišem 10.000 nota, nego jedno jedino slovo. Neki je sluga zorno dočarao sliku Beethovena kao opsjednuta genija, dok piše svoj posljednji gudački kvartet. U 5.30 sjeo bi za stol i udarao ritam rukama i nogama, mrmljao i pisao. Poslije doručka odjurio bi lutati po poljima gdje bi vikao, mahao rukama i hodao polako, pa jako brzo, pa naglo stao i nešto zapisao u bilježnicu.

Glazba u službi mira

Beethoven je nastojao da pokroviteljstvo mecena, bude pod njegovim uvjetima, a često je pisao po narudžbi. Za njega se kaže da je bio, prvi neovisni skladatelj. Posljednji stan u kojemu je Beethoven živio, opisao je jedan zaprepasteni svjedok ovako: „Sve je bilo izmiješano, note, košulje, čarape, knjige“ U takav nered skladatelj je pozivao, svoje pokrovitelje.“ Mnogi Beethovenovi suvremenici ne mogu smoći dovoljno riječi, da opišu

zapuštenost njegova odijela. Pričalo se da je veoma često, bio vrlo prljav. Njegovo rublje i odijelo posebno je bilo zapušteno, u vrijeme intenzivnog stvaranja.

Godine 1822. sjedio je Höfel jedne večeri, s više kolega i redarstvenim komesarom u vrtu gostionice K brusaču u Bečkom Novom Mjestu Komesaru je pristupio podvornik iz redarstva s riječima: „...Uhitili smo nekoga koji nam ne da mira i neprestano viče, da je on Beethoven. Ali to je nekakva skitnica, nema šešir, na njemu je stari kaput, nema nikakvih isprava.“ Idućega je dana tražio, da se pozove glazbeni ravnatelj u Bečkom Novom Mjestu, koji će potvrditi njegov identitet. Kad je Herzog ugledao čovjeka, uzviknuo je: To je Beethoven, uzeo ga pod ruku i odveo svojoj kući. Idućeg dana Beethovenu je došao gradonačelnik, kako bi zamolio oprostjenje zbog upadice. Dao ga je opskrbiti urednim odijelom i paradnom kočijom odvesti u Baden, gdje je tada prebivao. Beethoven je međutim, toga jutra izišao bez šešira i u starom kaputu, da se malo prošeće. Dospio je do kanala i zadubljen u misli zaboravio se okrenuti, slijedio kanal i navečer se našao umoran, prašnjav i gladan u nekom nepoznatom mjestu. Ovdje su ga primijetili kako zuri u prozore, pa kako je izgledao kao prosjak, bio je uhićen. Na svoje uvjeravanje: Ja sam Beethoven, - navodno je dobio odgovor: Baš, dakako! Vi ste skitnica, Beethoven ovako ne izgleda!

Budući da Beethoven već mjesec dana nije dolazio u kavanu, jedan kolega ga upita, nije li slučajno bio neraspoložen za izlaske? Ne ja, odgovori glazbenik, već moje cipele. Kako nemam nego jedan par, a popravak se otegao, morao sam čekati trenutak da ih podignem. Postolar mi je tek danas odobrio kredit!

U društvu nekih političara razgovaralo se o ratu i miru, a netko je nabrajao što bi sve trebalo učiniti za očuvanje mira. Beethoven koji je čuo ovaj razgovor, upadne: Gospodo, vjerujte mi, glazba je efikasnija od bilo kakve politike kad se radi o tome, da narodi zavole mir.